

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Horisori notrancați nu se primesc. — Manuscrisurile nu se returnează.
INSERATE
se primesc în Administrațiunea în Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Ruz. Augenthaler & Emmerich
Heinrich Schalek. A. Oppel
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Erzshat-körot).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o coloană
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tari-
fi și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fr. pe an.
Pentru România și strălădărite:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei
luni 6 corone. — Un es-sapiar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 238.

Brașov, Miercuri 30 Octomvrie (12 Noemvrie).

1902.

Școlile noastre.

II.

(S) Am vorbit în articolul premergător de cauzele relelor, ce se ivesc pe terenul învățământului nostru popular, cauze ce rod la rădăcina lui.

Ați vom încerca a cerceta, cari anume pot fi aceste cauze.

După părerea noastră cauzele neajunsurilor sunt:

a) Lipsa organizației, a normelor bisericesci școlare — mai ales la greco-uniti — prin cari se fie scuțiți cei buni de ori-ce volnicie, vină ea de sus, seu de jos de la popor, cei nepăsători să fie constrinși la împlinirea datorințelor lor, ér aceia cărora le place a umbla pe căi străimbe, să fie siliți a umbla pe calea cea dreptă.

Cu circulare compuse în timpul mai nou, în cele mai multe casuri de ómenii, cari n'au nici o idee de necazurile preoților și învățătorilor dela sate, nu se mai pôte guverna biserica și învățământul în mod dorit și pretins de timpul în care trăim.

Stările bisericesci-școlare strigă după o organizație sănătósă, în care — în ce privește pe gr. uniti — se íse dea teren convenit de activitate și influință și inteligenței mirene. Decă romano-catolicii, cei atât de puternici în număr, avere și inteligență, reclamă cu voce tare autonomia, ca să se pótă apăra și să pótă înainta după dorință, cum se nu doréscă autonomia României gr. uniti, cari de atâta timp însetoșéză după ea!

b) Lipsa de conducere și de inspectare a școlilor noastre prin ómenii de specialitate.

Biserica dá preotului și protopopului pré destul lucru; nu se pôte aștepta dela ei, ca fără plată și peste puțină să viziteze și dirigeze școlile, așa cum o pretinde acésta învățământul popular.

c) Plățile cele de tot slabe ale învățătorilor și modul și mai slab cum se adună și se dau în mâna învățătorilor.

Un servitor de cancelarie, care n'are altă cualificațiune și învățatură decă ea a fost caporal în armată, este mai bine plătit, decă cei mai mai mulți învățători populari contensionali, și are serviciu fără asemănare mai ușor.

d) Nu se dá, pe lângă plată, și cinstea cuvenită învățătorilor noștri. În loc să-l ridicăm pe învățător în ochii lui proprii, il umilim și apésăm, facem un soi de domestic din el. Învățătorii cei harnici și conșcii de chemarea și demnitătea lor, nu sunt plăcuți, de aceea ei se și împuținéză mereu și locul lor il ocupă azbuchierii cei mai obscuri, cari apoi numai rugăciunile le pot preda în școlă.

e) formarea învățătorilor noștri, adecă preparandiile noastre, încă lasă mult de dorit. Elevii duc cu sine în aceste institute prea puțină pregătire și ies din ele cu prea puțină cualificațiune. Causa este lipsa mijloacelor trebuincioase pentru a plăti bine puterile didactice și a provedé întocmai cu cele trebuincioase pe elevi.

f) Modul, cum se exercéză la noi disciplina față de învățători.

Decă învățătorul, soția seu copii lui n'au nefericirea de a veni în conflict cu preotul, protopopul și cu ai lor seu cu cutare gura-satului dintre poporenii, seu e chiar destul de istet a-se îmbuni cu tótă lumea, pôte face cu școlă ce va vré, cá nimeni nu-i dice un cuvânt réu; dér de se va împiedeca de cutare dintre aceia, fie și în lucrurile cele mai private și îndepărtate de școlă și de scopul ei, atunci vai de capul lui. Tóte vorbele și faptele comise în decii de ani, cari nu i-s'au imputat și reprobate pân'aci nici c'un cuvânt, de-odată i-se prefac în pē-

cate grele și cea dintâiu pedepsă, care il ajunge, este, cá il scot din sat și-l lipsesc de post. De pedepse tréptate și de rigóre dreptă în aplicarea disciplinei, prin cari se taie calea înveninării lucrurilor, și perderei omului și familiei lui, nici vorbă nu e.

Apoi de se face ici-colo — de regulă sub presiunea legii seu a împrejurărilor — câte ceva pentru îmbunătățirea stării materiale a învățătorului, cugetăm cá Dumneșeu scie ce jertfe și binefaceri am adus învățătorimei și așteptăm dela ea nu sciu ce multămită și căciulir, uitând cu totul, cá, decă facem ceva pentru bisericile și școlile noastre, pentru noi facem, și cá nu preoții și învățătorii au trebuință de noi, ci noi de ei, decă vrem să avem biserică și școlă bune, popor moral și deștept.

Tóte aceste fac, ca: „*quem dii odere, paedagogum fecere*“ și cá cine pôte, nu merge la dascălie; ér cine a cădút în ea, se încercă să scape de ea.

Învățătorii cei calificați și dintre aceștia cei conșcii de chemarea lor și conșciențioși, devin din ce în ce mai rari. Locul lor il ocupă ómenii fără cualificațiune și chemare, cari perd vremea în școlă, ca să-și câștigate ceva. Aceștia nu se prind cu popa, protopopul și cu sftinicii satului. Nu pun pe părinți la pedepse pentru absențele copiilor. Sunt buni, ascultători, nu fac réu niménu, decă școlii și învățământului popular.

Pe astă cale în 50 de ani ajungem fără de școlă confesionale și naționale. Politica de ađi, dușmană dezvoltării noastre naționale, nu trebuie să facă nimic, ci să ne lase numai pe noi a face, mai corect a nu face.

Videant consules!

„Gotterhalte“. Bartha Miklos scrie în „Magyarország“ de la 9 Noemvrie, despre imnul „Gotterhalte“. Etă ce dice, între altele:

„Ce vréu cu acest „Gott erhalte“? Noué nu ne trebuie. Pe noi ne supără. Ne mână sângele 'n obraz. Ni-se reamintesc furcile. Ne scóte din mormânt pe Haynau, mișelul, și pe Felix Schwarzenberg cel cu mâni sângeróse. La ce bun să ni-se învoce mereu epoca când națiunea și casa domnitóre pline de ură se priveau cu ochi de lup. Au uitat dóră, cá atunci când a venit rândul la frângerea pâinei, națiunea a rémas de-asupra? Nu-și mai aduc aminte de ascuțișul sabiei Ungariei? Au uitat, cá plângénd a trebuit să alerge după ajutor muscălesc? Vél am pus asupra trecutului. Inșé reciproc. De ce ridică mereu acel vél? Chiar și la serbarea Matia! Cum concórdă „Gott erhalte“ cu regele Matia? Cáci Matia a scos afară din Viena pe împératul“.

Baronul Desideriu Banffy asupra protestantismului.

În calitatea sa de prim-curator al districtului bisericesc reformat din Transilvania, baronul Des. Banffy a rostit Sâmbăta trecută în Clușiú, cu ocaziunea deschiderei adunării generale a acestui district un discurs, care a provocat senzație. Etă mersul ideilor dezvoltate de Banffy, cari sunt simptomatice în ceea-ce privește dispoziția spiritelor în tabăra Maghiarilor de religiuena reformată:

Cu îngrijire vedem eșind la lumină din speluncile aprópe uitate, umbrele amenințátóre ale unui trecut întunecos. Simțim, cá trebuie să facem ceva și totuși stăm neorientați; pentru-cá noi cari tódeuna am fost protagoniștii liberalismului național patriotic în acésta patrie, cari am crescut în atmosfera acelora, cari au propoveduit binecuvântările toleranței (?) religiose și confesionale, nu puteam crede, cá va veni un timp, ca să fim siliți a ne îngriji de credința noastră, de liberul exercițiu al aceia, de egalitatea și drepturile religiunei noastre asigurate în legi străvechi și în §-ul 2 al art. XX de lege din 1848.

Trebuie să-mi ridic decí cuvântul astăđi de aici, din scaunul presidial, ca pu-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Aemilius Zola.*

De I. Antonelli.

Odată cu ivirea secolului XIX a vădút lumina đilei și poetul Victor Hugo (n. 26 Febr. 1802 — Tr.) Pe la mijlocul aceluiași secol s'a născut Emil Zola (2 Aprilie 1840.—Tr.) Nu facem comparație între acești doi scriitori, cáci nici nu se pot compara doi bărbați cu desevírșire deosebiți în ceea-ce privește mărimea geniului, liberalitatea sufletului, darurile muselor și puterea învápăiată a minții. Primul mare Francez, care între multe alte greseli, deși era de-o îngâmfare rară, a fost, pentru contemporani și posteritate

* În Roma apare deja în al V-lea an revista latinéscă „Vox Urbis“ în editura cavalerului iubitor al classicismului Aristide Leonori (Via Alessandrina 87). Revista apare de 2 ori pe lună, ér abonamentul pentru Austria este 15 cor. În numărul XXI Kal. Nov. vedem publicat articolul de mai sus. asupra lui Emil Zola, pe care il dăm aici în traducere.

de-opotrivă, óre-cum vestitorul și poetul unei noué libertăți,—a strălucit în lumina poeziei; al doilea s'a declarat a fi sacerdotele verității, dér a atins cu mâinile cele mai prihănite o feciórá din cele mai curate. Ce feciórá? Ce veritate a fost aceea, la altarul căreia s'a închinat el? Adevérul la el a fost identic cu pofta și licența; a zugrăvit, ce e drept, fórte fidel, cu mult talent, cu vorbe elocvente, tot ce a fost mai réu și mai murdar în societatea ómenéscă. Tot ce putredesce în fărădelegi și corupțiune, tot ce sufletul se îngrozește a privi seu ađi, el aduna cu cea mai mare sírguință și povestia. De aici a rezultat, cá tótă societatea coruptă, nu numai cea francesă, dér tótă mulțimea vițióasă de bărbați și muieri din tóte țerile, alerga cu plăcere să sórbă cărțile lui. Dintre aceștia s'au ales și adunat primele cete de cetitori, așa cá o cohortă compusă din tot ce e mai stricat, i-a proclamat primele lui triumfuri și i-a acordat cununa de lauri.

Cine a fost acel om, care a dobândit între contemporanii săi o glorie atât de mare? S'a născut în Paris din părinți săraci: după-ce și-a terminat studiile, mult

a ostenit, câștigându-și pânea de tóte đilele. Inșé d'abia își câștigase atâta, ca să pótă trăi liniștit, s'a simțit îndemnat la lucru prin un talent nu de tóte đilele. Atunci a luat în mâna condeiel acela nefast, cu care prin muncă neobosită și rodnică, aprópe în fie-care an producea cu o artă uimitóre atâția monstri îngrozitori, spre mirarea cetățenilor, spre scandalizarea celor buni și spre peirea multora.

Primele lui cărți purtau titluri încă puțin cunoscute: *Contes à Ninon*, *Confession de Claude*; curénd după aceea inșé scriind un roman mai mare, al cărui titlu era *Assomoir*, fără veste se înălță pe aripele numelui. O carte detestabilă, grozavă, obscenă, nu se pôte mai ticălóasă, și acésta cu atât mai vîrtos, cu cât scriitorul avea o mare putere a fantasiei și un stil sugestiv, așa cá lucrurile în adevér vędute seu ađite, seu inventate, ca: fărădelegi, crime, turpitudini, cetitorul le contempla nu numai cetindu-le, dér așa đicénd privindu-le, și se îngrozea de ele. Prin descrierea vîților și mai ales a fărădelegilor fură captivate sufletele cetățenilor, autorul își făcuse clientelă, așa cá a inter-

prins pe urmă a descrie istoria unei familii numite *Rougons Macquart* în mai multe romane: *La fortune des Rougons*, *La conquête des Plassans*, *La curée*, *Le ventre de Paris* etc., continuând cu seria până la numărul două-đeci, dintre cari cele din urmă purtau numirea *La Débacle* și *Le docteur Pascal*. Și-a luat așa-dér sarcina de a descrie viéta plină de fărădelegi a atâtor bărbați și muieri, cari coborînd din nisce străbuni stricați, se tăvăliau împinși de fatalitate în tóte noroiurile corupțiunei. Romanul acesta familiar se petrece în epoca imperiului reînóit al Napoleonidilor și se desfășóră în decursul mai multor ani, sub Napoleon III, până la desastrul cel mare al Francesilor de la 1870, când s'a ruinat imperiul. În aceste romane, maniera lui nouă de a scrie, a raportat triumful și a fost numită „*naturalism*“ de cătră toți desmățații, cari în unanimitate declarară pe Zola de șeful acéstei școle. Cu tóte acestea înălțarea acésta, Zola n'a putut-o obține fără o permanentă împotrivire: cáci se sculareră contra lui nu numai rivalii gloriei literare, ci mai ales toți scriitorii cinstiți și toți

Ruși, Sârbi, Români, Sași și Șvabi și dat țeranilor maghiari. Acastă tactică de expropriație neomaghiară imitată după cea Neo-prusiană, se lovesce ce e drept în §-ul 172 al codului penal ungar (art. 37 din 1880), dăr de acosta Neo-Maghiarul Rákosi-Krebsl puțin se sinchisește, căci el e de părere: „Lumea pôte să piară, decât lumea noastră nu se pôte ține; se piară ideile, frumusețile tôte, se piară adevărul! Aș vré să scriu pe ceru cu litere de flacără: „*Pereat justitia, sed fiat Hungaria*“!

După cum stau lucrurile însă proprietatea fonciară în Ungaria o acaparéză Neo-Maghiarii, aceeași rassă, care se face stăpână pe proprietatea fonciară și în Galiția. Pe de altă parte Maghiarii, ca și Slavii (ca și Sașii, Șvabii și în parte și Românil Tr.) emigréză în alte țări!..

SCRIRILE DILEI.

— 29 Octomvrie v.

Procesul „Cărții de Aur“. Pertractarea finală în procesul intentat pentru volumul I din „*Cartea de Aur*“, conform actului judecătoresc înmănat erî d-lui T. V. Păcățian, se va ține în 24 Nov. st. n. înaintea curții cu jurați din Cluși.

Procesul „Darului de Paști“. „Tribuna“ de Marți scrie: Curia a nimicit hotărîrea tribunalului din Cluși, care respinse pe procuror cu cererea lui de acustă contra autorului biografiei lui — Ioan Buteanu. Cu celeritatea, ce-l caracterizéză în timpul din urmă, tribunalul a și fixat ziua de pertractare înaintea curții cu jurați pe 21 l. c., după cum sună înscințarea făcută ađi redactorului de la „Fóia Poporului“.

Din congregația comitatului Coșoca. Despre desbaterile din congregația comitatului Coșoca am mai primit încă un raport, care consună aprópe întru tóte cu cel ce l'am publicat în numărul de erî. Persóna, care ne scrie spune, că advocatul jidov Dr. Adalbert Bernat, militând pentru adresa comitatului Pojun, a vorbit despre România, Rusia și Germania, unde naționalitățile esistente acolo sunt aduse la reson. A đis, că Ungurii din România sunt scoși din tóte drepturile. Dr. Bernat — observă corespondențal nostru — se face a nu sci, că altele sunt referințele din România, și altele cele din Ungaria și Transilvania. Statul român barbar n'are de aceea, că statul și societatea maghiară subvenționeză școlii ungurescî în România și că societățile maghiare de acolo ocazionalmente festivităților pórta în frunte lumure cu tricorul maghiar, pe când nouă poporul autohton din țera acosta, care numărăm milióne de suflete, nu ni-se permite întrebuintarea tricorului român. — La răspuns advocatul Indre, a cărui vorbire am dat'o erî în estras.

Eminescu în conflict cu codul penal austriac. „Deșteptarea“ din Cernăuți scrie: Concertul „Armoniei“ de Vineri s'era fost însoțit de-o surprindere. Oficiul de cenzură a interđis, din cauza textului, esecutarea ultimului punct din program „La arme“, musica de Měhul, textul de Eminescu. Surprinderea a fost generală, căci ceva nu se aștepta față de un op de artă. Sermanul geniu al lui Eminescu! Când însuflețit de focul sacru al inspirației, a dat viétă versurilor sale „La arme“, nu s'a gândit, că esistă în lume și un cod penal aplicabil la acele versuri. Er fi interesant, decât un jurisconsult nu ar s'fi de ostentă și ar cerceta, ce pagină din codul nostru penal se potriesc, și anume la carî versuri. Incalte se vede lumea întregă, că geniuul lui Eminescu a comis și crime și că unui brav călătător austriac nu îi este permis să-l adreze fără încunjur.

Consiliu comunal socialist. În comuna Bulkesz din comitatul Baciu la alegerile comunale au fost aleși 12 consilieri socialiști, așa că întreg consiliul comunal er social-democrat.

Pentru masa studenților români din Brașov au întrat de la „Oraviceana“ societ. pe acții în Oravița cor. 20 — și de la un anonim tot din Oravița: cor. 10. Primescă marimonioși donatori cele mai vii mulțămite. — *Direcțiunea școlilor medii gr. or. române.*

Mulțămită. Onorata direcțiune de la „Vlădeasa“, institut de credit și economii în Huedin, prin decisiunea din anul curent nr. 26 a binevoit a acorda „Fondului pentru înființarea unei școle de fete în Cluși“ un ajutor de 20 cor. Pentru acest ajutor binevoescă a primi onor. Direcțiune cea mai sinceră mulțămită a comitetului de administrațiune. — Dr. Georgiu Ilea, cassar.

Seminarul român din Lipsca. A apărut anuarul IX al seminarului din Lipsca, publicat de profesorul Dr. Gustav Weigand. (Neunter Jahresbericht des Instituts f. rumänische Sprache (rumänisches Seminar) zu Leipzig. Herausgegeben von dem Leiter des Instituts Dr. Gustav Weigand. Leipzig. Iohann Ambrosius Barth. 1902). Anuarul cuprinde pe 236 pagini 4 lucrări dintre carî 2 ale d-lui Weigand, tratând una despre elementele ciangăiescî romanisate, ér a doua un studiu asupra dialectelor din Moldova și Muntenia. Dr. Weigand își descrie observațiile făcute în Săcuime unde trăiesc 30.000 Români (numai?) între 420.000 Săcuim. Cincimii din acei Români sunt deja maghiarisași, de și țin morțiș la confesiunea ortodoxă și se mărturisesc de Români. Vorbind despre Moldova, d-l Weigand relevéză influența desastroasă a „scriitorilor“ evrei asupra limbei române. La seminar au fost înscriși anul trecut 18 studenți: 12 Nemți, 6 Români. Anul acesta s'au înscriș 20 studenți, partea cea mai mare Nemți, apoi un Frances din Elveția, doi Sași din Transilvania și un Sărb din Semlin.

Fișpan pus sub curatelă. Tribunalul reg. din Becicherecul-mare a pus pe fișpanul comitatului Torontal, contele Nic. Bethlen, sub curatelă pe motiv de alienație mintală.

Preot fugar. Parochul catolic din Ciongrad Anton Hegyi, care fusese condamnat la închisóre de stat, s'a refugiat dinaintea pedepsei în Elveția.

Și-a vëndut nevasta. Se scrie din Mișcolț: Dilerul Magyar Balint din Mișcolț trăia de trei ani în căsătorie cu spălătoră Zsotos Ana. Intr'una din serile trecute, Magyar mergea cătră casă c'un cunoscut al său, Kocsis András. Amândoi erau turmentati. Femeia nu i-a primit amical, mai ales pe Kocsis, care în secret umbra mult în călcăiul ei. Femeia cam făcea gură. Atunci bărbatul i-a đis: „Ar fi bine să mai tac și să te împrietinesc cu omul acesta. Mă-e pretin bun. Te dau lui. De ađi încolo ai să fi nevasta lui.“ Femeia lăsă pe bărbatul beat să vorbească, dăr când mai în urmă însuși Magyar îl încuragiă pe Kocsis să o îmbrățișeze. Zsotos Ana luă un cuțit de pe masă și amenință pe Kocsis că-l va înjunghia, decât s'ar apropia de ea. Bărbatul se infuriă așa de mult, încât puse mâna pe un scaun și dă să isbescă în cap pe nevastă. La a doua lovitură femeia apărându-se, înfipse cuțitul în pieptul bărbatului. Kocsis vędënd primejdia fugi. Magyar fú dus la spital. ér nevasta-sa la poliție, de unde, după-ce fú ascultată, au pus'o pe picior liber.

Invitare la adunarea de proprietari. ce se va ține la 21 Noemvrie st. n. la orele 10 a. m. în sala de la casa sfatului din Brașov. La ordinea țilei: Alegerea unui comitet compus din proprietari spre scopul de a esecuta curățirea canalurilor de drenaj de pe livadia cea mare. Brașov, 4 Noemvrie 1902. — Oskar Alesius, președintele comitetului esecutiv pentru esecutarea lucrărilor de drenaj, grupa II, livadia cea mare.

Lipsă de demnitate națională. În cunoscuta afacere a pamfletului celor 21 învățători din Sălagiu, ni-se comunică din partea unui amic din părțile acelea,

că solgăbiréul Tarpai Miklos a luat parte la cercetarea disciplinară pornită contra lui Olteanu din oficiu, supraveghând — conform unei norme vechi — din partea administrațiunii, ca cercetarea să se facă în ordine, adecă să se împedee neorînduieii, tumulturi séu volnicii din partea poporului iritat. Delegatul administrației are drept să-și dea și el părerea, respective să raporteze despre starea lucrului după impresiunile primite, dăr nu pôte nici pedepsi, nici scăpa pe acusat.

În cât privește pe Olteanu, învățătorul din Periceiu, amicul nostru ne scrie, că a funcționat timp de 30 ani ca învățător și cantor și că și-a îndeplinit întotdeauna datoria în mod conscientios, a fost premiat în două rânduri cu premiile d-lui Gh. Pop de Băsesci, este vice-președintele reuniunii învățătorilor și până la numitul „manifest“ nu a greșit întru nimica față cu îndatoririle, ce le are un învățător român. Are Olteanu însă și o greșală, anume, că este „brusc și provocător“, ceea-ce l'a dus la conflicte cu mai mulți locuitori din sat, din carî conflicte, prin ațitarea unor „ómeni buni“, a rezultat cercetarea disciplinară, în urma căreia Olteanu a fost suspendat în ziua de 7 Noemvrie de la funcțiunea sa de învățător și cantor.

Atâta am mai ținut de necesar a releva în afacerea lui Olteanu, fără să slăbim prin acosta întru nimic cele scrise deja în afacerea „manifestului“ celor 21 învățători.

Sfințire de școlă.

— Octomvrie 1902.

Ziua de 26 Octomvrie a. c. a fost o adevărată zi de sărbătoare pentru comuna bisericească gr. cat. din Ludoșul-de-Mureș. Cu mic cu mare alergară toți în dimineța acelei țile, ca să-și vadă fructul ostenelelor lor, la școlă edificată în anul acesta.

Un edificiu vrednic de misiunea, ce o are școlă pentru popóre, se ridică în unul din celea mai frumoșe poziții ale Ludoșului. Călătorului de pe valea Mureșului din depărtare i-se înfățișeză școlă și biserica în stil frumos — precând celelalte părți a le Ludoșului stau ascunse în vale — ca două fortărețe ale credinței și prosperării noastre.

Binecuvântarea școlei, ce era îndeșuită de inteligență și popor, s'a început la 11 ore. De față erau și autoritățile civile. Sfințirea a fost celebrată de Rev. domn canonic Dr. Augustin Bunea, care în calitate de inspector școlar archidiecezan, n'a pregetat a alerga, ca parte să ia la bucuriile ce le simte comuna acosta bisericească, vędëndu-și isprăvit edificiul școlar. Răspunsurile au fost esecutate de corul plugarilor români din Ludoș, în 4 voci, sub conducerea zelosului învățător Vasilie Morariu.

Aici nu pot să nu reflectez, că în părțile acestea corul d-lui Vasilie Morariu e singurul în felul său. Prin răspunsurile și cântările esecutate în decursul festivității, a stors nu numai încântarea conaționalilor săi, ci chiar și admirațiunea străinilor. Ore n'ar puté înființa și ceilalți învățători din împrejurime astfel de coruri? De ce ore nu iau exemplu de la colegul lor?

După săvîrșirea binecuvântării. distinsul nostru bărbat Dr. Augustin Bunea, într'un limbagiu frumos, pe înțelesul tuturor espune menirea școlei. aduce mulțămite poporului și păstorului lor, d-lui Nicolau Solomon, care în timp scurt de 20 de ani a sciut conduce poporul să-și edifice biserică și școlă atât de frumoșe. După aceea predă școlă învățătorului și senatului școlastic, arătând într'un mod cât se pôte de plastic și frumos, că învățătorul are să sădescă în tinerile mlădițe pe lângă cunoscințele necesare în viața practică, și virtuțile adevărat creștinescî, carî ridică atât pe indiviđii singaraticî, cât și popórele. Partea acosta a vorbirei a lăsă urme adēnci în ascultători. Regret foarte mult, că n'o pot reda din cuvânt în

cuvânt, căci în mediul în care trăim ađi am avea đilnic lipsă de astfel împintenări spre calea virtuții.

După vorbirea d-lui canonic a urmat un frumos program de declamări și poesii esecutate de corul plugarilor.

Mai întâiu o fetiță declamă o poezie, în care prin o paralelă fórte frumoșă arată rolul bisericei și al școlei de care are să asculte poporul. Un dialog declamat de două fete espune folósele școlei. Alt punct e declamarea unui elev, prin care mulțămescă părinților și rev. domn protopop pentru dragostea, ce au avut'o zidindu-le o școlă atât de frumoșă.

A urmat apoi o vorbire ținută de unul dintre curatori, care mulțămescă în numele poporului d-lui protopop pentru buna chibzuială cu care a sciut să-i conducă timp de 20 de ani, enumerându-i și meritele mai însemnate, ce le-a avut pentru comuna bisericească gr. cat. din Ludoș.

La acosta răspunde Rev. domn protopop Nicolau Solomon prin o cuvântare frumoșă și emoționantă ce a stors lacrămile multor ochi. D-sa spune, că prin acosta numai datorința de păstori sufletesc și-a împlinit'o.

După vorbirea domnului protopop ne-am depărtat în sunetul marșului „Ađi buciumul cum sună“, încântați de frumosul edificiu și de folosul ce-l va aduce, care nu e ocrotirea de vânt și plóie, ci câștigarea cunoscințelor necesare.

Delacamp.

NECROLOG. Reuniunea sodalilor români din Sibiu, cu adēncă durere aduce la cunoscința tuturor amicilor și cunoscuților, că mult regretatul ei controlor Ioan Roșca, măestru-pantofar, după scurte suferințe, în mod subit, a trecut la cele vecinice astăzi Joi, în 6 Noemvrie n. a. c. la 8 ore dimneța în etate de 47 ani. Rămășițele pămēntescî ale neuitatului răposase vor lua din casa mortală (strada Pot plăcii Nr. 19) și se vor așea spre vecinică odihnă Sămbătă, în 8 Noemvrie n. a. c. la 2 ore d. a., în cimiterul gr. cat. din loc.

Fie-i țărina ușoră și memoria binecuvântată!

Sibiu, în 6 Noemvrie st. n. 1902.

— Comitetul.

ULTIME SCIRI.

Bucurescî, 11 Noemvrie. Regele Carol și suita au plecat ađi peste Dunăre la Rusciuc. Pressa oficióșă consideră visita de la Rusciuc ca un eveniment de cel mai fericit augur pentru relațiunile dintre cele două țări vecine.

Sofia, 11 Noemvrie. Điarul oficios „Mir“ consacră un elogios articol Regelui Carol și României. Poporul bulgar, đice „Mir“, n'a uitat prietinia seculară a vecinului nostru, care este apropiat de noi prin destinele istorice și care este un popor al progresului; n'a uitat nici sacrificiile, pe carî acum 25 ani le a adus pentru crearea principatului liber. Națiunea bulgară cu dragoste va întempina pe capul statului român și va mărturisi încă odată recunoscința și respectul său.

Sofia, 10 Noemvrie. Primul ministru Danev a declarat, că visita regelui Carol în Bulgaria însemnă împăcarea definitivă între Bulgari și Români. Pressa bulgară încă consideră visita acosta, ca un mare eveniment național.

Sosiri în Brașov.

Pe ziua de 10 Noemvrie.

P o m u l v a r d e: Bartha, Fritsch. Budapesta.

E u r o p a: Pușcòria consul c. și r. Tiflis; Fuchs, Harda; Dr. Kiss, Brașov; Ipsen, Mediaș; Corvin, comerciant, Orăștie; Balonescu, Frankfurt; Davidovits, Szalay, Pesta; Kovács, Singer, Sándor, Fischer, Fuchs, Widrich, Prager, Skliwa, Viena.

Proprietar: Dr. Aurel Muresianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Cursul pieței Brașov.

Din 10 Novembre n. 1902.

Table with exchange rates for various currencies: Banonot rom. Cump., Argint român., Napoleond'ori., Galbeni, Ruble Rusesci, Mărci germane, Lire turcesci, Soris fonc. Albina 5%.

Nr. 15677—1902.

PUBLICAȚIUNE

referitoare la vinderea birtului orașenesc din Timișul de sus.

La 20 Noemvrie 1902, 10 ore a. m. se va ține în localitatea oficiului economic orașenesc licitațiune cu oferte pentru vinderea birtului orașenesc din Timișul de sus...

Ofertele sunt a-se presenta în scris la oficiul economic orașenesc până la ziua de licitație, tot deo dată și în ziua pertractării ofertelor.

Oferte orale se pot face în ziua de licitațiune.

Condițiunile ofertelor și ale licitațiunei precum și cele ale contractului de cumpărare ce se va încheia, se pot lua în vedere în lo-

calul oficiului economic orașenesc în fie care di in decursul orelor de funcțiune și până la ziua de licitațiune.

Brassó, în 21 Octomvre 1902.

2-3 (781) Magistratul orașenesc.

In piața Prundului nr. 5, colț

este un local de Boltă de închiriat.

Tot în aceeaș casă, constatătore din 3 bolte, 5 odăi, 2 bucătării, grajd, grădină, vis-a-vis de biserica S. Nicolae. Poziție foarte frumoasă în fața sorelui.

Precum și un loc de zidit. nr top. 10765, 10766, în drumul Gărei vis-à-vis de Magazinele „Albinei“ în mărime de 3400 metri □.

Ambele aceste imobile sunt de vânzare.

Donitorii se pot adresa la proprietar în Piața Prundului nr. 5.

2-5. (789)

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face ori și când pe timp mai îndelungat séu lunare.

róság) területén levő. a Szeszcsor köz-égben fekvő, a szeszcsori 91 sz. tljkvi 189, 190/1 hrsz egész ingatlanra a rajta levő házzal 347 kor. 216 hrsz. egész ingatlanra 20 kor. 1830/2 hrsz. egész ingatlanra 24 kor. 359/1 " " " 46 " 1877/2 " " " 2 " 647/1 " " " 19 " 1910/2 " " " 5 " 1067 " " " 28 " " " a szeszcsori 98 sz. tljkvben " " " 24 " 265 hrsz. egész ingatlanra 11 " 1284 " " " 6 " 772 " " " 7 " 1547 | " " " 13 " 807 " " " 2 " 1548 | " " " 13 " 1841 " " " 3 " 1577/2 " " " 22 " 1474 " " " 14 " 1613/2 " " " 15 " koronában ezennel megállapított kiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902 évi Deczember hó 2-ik napján délelőtt 9 órakor Szeszcsor község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiáltási árban alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárjának 100%-át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított sz. bályszert elismervényt átszolgáltatni.

Fogarasz, 1902 évi augusztus hó 19-ik napján.

A kir. járásbíróság, mint tljkvyi hatóság.

Schupiter, kir. albiró.

INTINDE NOROCULUI MÂNĂ!

Mulți au fost favorisați de noroc cumpărând un los dela noi! Loteria de classă reg. ung. privil. Oferă cele mai bogate șanse de câștiguri Din 110.000 Losuri 55.000 în bani gata. Cel mai mare câștig eventual

1.000,000 Coróne.

1 Premiu 600.000, 1 câștig à 400.000, 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à 80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000, 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000, 8 à 15.000, 36 à 10.000, 67 à 5.000, 3 à 3.000, 437 à 2.000, 803 à 1.000, 1528 à 500, 140 à 300, 34450 à 200, 4850 à 170, 4850 à 130, 100 à 100, 4350 à 80, 3350 à 40. Adeca: 14.459.000 cor., Patru-spre-dece milioane 459.000 coróne.

GLÜCKSKALENDER.

Calendar table with columns for months (Januar, Februar, März, April, Mai, Juni, Juli, August, September, October, November, December) and rows for days of the month.

Wann habe ich Geburtstag? Jeder versuche sein Glück mit der an seinem Geburtstage verzeichneten Nummer. In die Kalender ist an jedem Tage des Jahres eine Nummer verzeichnet, welche bei umgehender Besetzung von uns bezogen werden kann, so dass Jedem die Wahl seiner Nummer freisteht. Sollte die Nummer inzwischen vergriffen sein, so senden Ihnen eine ähnliche.

Intréga întreprindere e pusă sub supravegherea statului. Pretul original al losurilor stabilit după planul Clasa I.: Pentru o optime (1/8) fl. —.75 séu cor. 1.50; pentru un patrar (1/4) fl. 1.50 séu cor. 3.— „ jumătate (1/2) fl. 3.— „ 6.—; „ întreg (1) fl. 6.— „ 12.— Se trimite cu ramburs séu pe lângă trimiterea sumei înainte. Liste oficióse se expédiază după tragere. — Pauzi oficióse gratis.

A. TORÖK & Co. casa de bancă Budapest, VI Theresienring 46/a. Cea mai mare întreprindere de Loterie de clasă.

Scrisore de comandă de tăiat.

Form for ordering tickets from A. TORÖK & Co., Budapest, including fields for name, address, and amount.

In Transilvania Cea mai mare colectură principală

invită prin presenta pe On. sa clientelă a-și procura Losuri de clasă pentru tragerea din: 20 și 21 Noemvrie n. a. c. cu prețurile originale satorite de Direcțiune și adecă: Un los întreg Cor. 12.— Un los de un sfert Cor. 3.— „ „ de jumătate 6 — „ „ o optime 1.50

Considerând, că am plătit până acuma Onor. noastre clientele câștiguri colosale ca:

- Unasutămii Coróne pe Nr. 96229 în Brașov, Douădecimii " " 65164 " " Treișecimii " " 22533 " Sibiu, Douădecimii " " 12893 " Seghedin, Decemii " " 6366 " K-Vásárhely, Decemii " " 52070 " Satulung, Decemii " " 65170 " Cămpina, Decemii " " 65579 " Részov,

mai departe câștiguri de: Cincimii, Douēmii, Unamiie coróne etc. în sumă totală de milioane, rezultă, că colectura noastră așa de norocoasă e de preferit față de altele. Efectu-m comandele din afară cât se pôte mai prompt și plătim tóte câștigurile fără nici o detragere și sub cea mai mare discrețiune.

Jacob L. Adler & Fratele, societate de bancă în comandită, Brașov cea mai mare colectură principală din Transilvania.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a „Farnika“ tak-pénztár végrehajtónak Motok Jun Nicolae végrehajást szenvedő elleni 240 kor. — ül. tókekövetelés és járulokai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törv.-szék (a fogarasi kir. járásbí-